

Pressmeddelande 6 november 2002

Ny undersökning visar:

Sämre tider får svenskarna att arbeta längre

De flesta svenskar vill sluta arbeta runt 60 år. Men allt fler inser i dag att de måste arbeta betydligt längre och även efter 65 årsåldern.

En förklaring är att börsfallen har minskat värdet på pensionssparandet. Hela 75 procent av svenskarna tror också att ökningen av antalet sjukskrivna och förtidspensionerade medför en sådan belastning på samhällsekonomin att pensionerna blir lägre.

Detta visar en ny undersökning – Pensionsbarometern - som Sifo gjort på uppdrag av Pensionsforum. Resultaten presenterades vid Pensionsforumdagen i Stockholm på onsdagen.

Pensionsforum har nu liksom i flera tidigare undersökningar ställt frågan vid vilken ålder svenskarna vill gå i pension. Återigen bekräftas uppfattningen att man inte vill arbeta fram till 65 år. De allra flesta vill istället sluta runt 60 år. Den stora förändringen jämfört med förra årets undersökning är att betydligt fler nu **inser** att de måste arbeta längre. Förra året trodde bara tio procent att de skulle arbeta fram till 64-65 år. **I år svarar 40 procent av männen och nära hälften – 47 procent- av kvinnorna att de kommer att arbeta fram till den faktiska pensionsåldern. Var tionde tillfrågad uppger att de tror att de kommer att arbeta ännu längre. Förra året trodde knappt någon detta.**

Börsfallen är en av orsakerna till att många inser att de måste arbeta längre. Över 40 procent av dem som sparar till sin pension säger att de tror att de måste pensionera sig senare på grund av att deras pensionssparande minskat i värde. Fler än vid förra årets undersökning svarar vidare att de känner oro rent ekonomiskt för att gå i pension. Över 40 procent av kvinnorna uppger att de är oroliga.

En klar majoritet av svenskarna sparar nu inför sin pension. Av samtliga tillfrågade i åldern 30-64 år sparar 7 av 10 till sin pension. Ju närmare pensionsåldern, desto vanligare är det att man sparar.

Hur mycket sparar man? 15 procent sparar under 200 kronor i månaden. Omkring 40 procent sparar mellan 200 och 500 kr/mån och lika många sparar över 500 kr/mån. Kvinnor sparar något mindre än männen.

Till dem som redan är pensionärer har frågan ställts: ” **Klarar du dig på din pension?** ” De allra flesta – ca 75 procent- uppger att de gör det. Men kvinnorna anser att de har svårare än männen att klara sig – 28 procent mot 22 procent av männen uppger att de inte klarar sig.

Tilltron till att få hjälp med vård och omsorg i hemmet den dag man behöver är inte stor hos svenskarna. **Nära 60 procent av de tillfrågade tror inte eller är inte säkra på att de kommer att få den hjälpen.**

Sifos undersökning är gjord under september - oktober genom telefonintervjuer bland ett representativt urval av kvinnor och män i åldrarna 25-65 år samt pensionärer. Sammanlagt har drygt 1 500 förvärvsarbetande och pensionärer intervjuats.

Vid Pensionsforumdagen presenterade Pensionsforum två nya rapporter. Den ena har titeln **Lönar det sig att jobba – en rapport om margineffekterna i det nya pensionssystemet** och är skriven av chefekonomen **Robert Gidehag** och forskaren, fil lic **Nils Bohlin**, båda verksamma vid HUI. Författarna belyser de mindre kända margineffekterna i det nya pensionssystemet. Löneökningar under yrkeslivet ger för många inkomstagare inte högre pension, framför allt inte för låginkomstagare. Ur pensionshänseende är det bättre att ha lägre lön under lång tid än att ha en högre lön under något kortare tid. Andra skäl till kraftiga margineffekter för pensionärer är att bostadstillägg och grundavdrag trappas av med stigande pension.

Deras slutsats är det är alldeles för liten koppling mellan löneökningar under yrkeslivet och levnadsstandarden som pensionär. Frågorna de ställer: ” **Skall de små karriärstegen överhuvudtaget inte belönas? Är det rimligt med ett allmänt pensionssystem som för stora grupper knappast ger någon avkastning alls för inkomstlyft under yrkeslivet? ”**

Den andra rapporten som skrivits på uppdrag av Pensionsforum har titeln **Ålderschocken – den bortglömda frågan**. Författare är journalisten **Anders Jonsson** och ekonomen **Lars-Olof Pettersson**. Pensionsforum har i flera tidigare rapporter analyserat frågan om vad den förestående ålderschocken i kombination med allt färre yrkesaktiva kan innebära för svensk välfärd. I denna rapport har författarna tagit fram nya beräkningar och nya tankegångar. De hävdar att dagens och de närmaste årens problem är ” **småpotatis jämfört med vad som väntar när de allt färre som arbetar ska försörja de allt fler som inte gör det**”.

Pensionsforum är en förening som har till uppgift att följa det nya pensionssystemets konsekvenser för individer och samhälle, hur det förhåller sig till andra länder, arbetsmarknaden för äldre samt att analysera olika möjligheter att finansiera den framtida äldrevården.

Styrelsen består av **Kjell-Olof Feldt** ordf., **Tommy Möller**, vice ordf., statsvetare, professor, **Magnus Henrekson**, nationalekonom, professor, **Joakim Palme**, sociolog, docent, **Gullan Lindblad**, fd riksdagsledamot. Verkställande direktör är **Ann Lindgren**.

Vid frågor kring Pensionsforum och undersökningen kontakta:

Ann Lindgren 070-583 50 28

e-post ann.lindgren@pensionsforum.nu